

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — Hll.	Egy évre . . . 16 kor. — Hll.
Fél évre . . . 5 . . . —	Fél évre . . . 8 . . . —
Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 3 . . . —
Egy óra . . . — . . . —	Egy óra . . . 1 . . . 7 . . .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Uj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többes megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A sertés kiviteli piacok és a sertés hus értékesítése.

Közli: **Steiner Jakab.**

Utóbbi időben e tárgyról, sokat irtak a napi lapok és a közgazdasági kérdések iránt érdeklődő közönség örömmel tapasztalhatta, hogy ügyükkel a felsőbb körök is érdemileg foglalkoznak. Napi rendre tuzte e kérdéseket az országos gazdasági egyesület is és ha nem is lendített semmit a mostani állapoton, el kell ösmernünk a jó akaratu szinte lázas érdeklődését, melyet eddig méltatlanul nélkülöznünk kellett.

Sajnos, nálunk, a közdasági kérdések, a melyek főfoglalkozásunknál fogva a napi és létkérdéseink megvitatásánál az első helyet követeinek maguknak, a legalsó scálán szerepeltek és csak egyes idealisták cultiválják e kérdéseket. Mennyire az ellenkezőjét látjuk az osztrák szomszédnál, ahol ilyen közgazdasági kérdésben megnyilatkozik, mint egy ember az egész gazda közönség.

Nemrég, hírt hallottunk egy ankét megtartásáról, a melyen, a velünk kötött állategészségügyi egyezményt tárgyalták azon czélból, hogy kormányunkra pressiót gyakoroljanak, ezen egyezmény megváltoztatására; ezen ankéten oly impozáns számban jelentek meg, egyesek és testületek képviselőik által, hogy irigykedve bámulhattunk, mert ilyent nálunk semmiféle fogással, sem lehet összehozni.

Ezen, nálunk tapasztalható közönyös-séget annak tulajdonitom, hogy a magyar gazdaközönségbe sohasem nevelték azt a szellemet, hogy ez irányban éber tettvágyal kísérje, érdekeinek fontos mozzanatait. A szegényebb és kevesebb értelmiséggel bíró osztály, vezetni és felvilágosítani nem tudott, a gazdagot meg hidegen hagyták e kérdések, mert ezek, reá nézve kényesebb érdekeket nem sértettek.

Örömmel tapasztaljuk, hogy újabb időben ezen eszmék — ha czammogva is — tért kezdenek hódítani. Az agrárius eszmék első riadó fuvása, a gönczy levél volt — a tetszhalott fölébredt elalétságból — és e levél, a jövőnek törvény hozóink között is meghozta képviselőit.

Az agrárius eszmék divatosokká lettek és azok mellett, szívesen küzdenek az öntudatra ébredt vezetők. Nem próbálkozom jelen cikksorozatomban, olyan magasabb szányalatu dolgokkal foglalkozni, mint a gönczy levél, de elmondom bajainkat, sérelmeinket, olyan általánosabb érdekű dolgokról, amelyeket a gyakorlati életben tapasztaltam, a melyekkel a gazda, az állatkereskedő, napirenden foglalkozik és a melyek orvoslását e körök a legsürgősebben várják. Sürgős is, alapvető kellék is, tanítsuk a gyermekeket előbb a biztos lépésre, a futást elsajátítja tanítás nélkül is. Ha megvetettük a biztos fundamentumot, a kisebb érdekű agrár kívánalmaknak, a nagyobbak e szilárd alapon már könnyebben emelkedhetnek.

Elő sertéseink elől, Németország ez-előtt kilencz évvel elzárta sorompóit és

azokat beláthatlan ideig, nem is szándékozik kinyitni. Az érvényben levő kereskedelmi szerződések megsértésére — casus belliként — sertés állományunk beteg volta szerepelt; de tulajdonképen a német agráriusok régi kivánsága nyert kielégítést, hogy otthonukban tenyésztett sertés állományuk, a bevétel megszüntetésével, értékében növekedjék. Segítségökre volt azon körülmény is, hogy a levágott sertés husára oly magas vám volt és van kivette, hogy ez irányban nem féltek a kísérletezéstől, hogy levágott sertés husával nekik valami nagyobb concurrentiat csináljunk, mert a tulmagas vámköltség az akkori viszonyok között a levágott sertés bevitelét lehetetlenné tette és így a német agráriusok teljes győzelmet aratva, kiszorították sertéseinket teljesen a németországi piacokról.

Az elzárás ideje óta többször találkoztunk a napi lapokban olyan örvendetes hírekkel, hogy tárgyalások folynak a német határ megnyitására nézve, és annak megtörténtét a közel jövőben kilátásba helyezték. A bekövetkezett némaság kiábrándította az érdekelteket és meg kellett újból elegetni a rendelkezésünkre álló egyedüli bécsi piacczal; viseltük tovább az ottan ért veszteségeket és qualificálhatlan sikaneriakat.

Most három éve, hogy a napi lapok ismételtén, a német határ megnyitásával örvendeztettek meg bennünket, tekintve a hírek positiv formáját, egyes városok deputációkat menesztettek a földmivelésügyi kormányhoz, „hogy tekintettel a közel jövőben bekövetkezendő németországi sertés kivitelre”, támogassa őket egy sertés kiviteli piac létesítésében.

Ezen tervük megvalósítását, az egyes deputációzó városok nagyon komolyan vették, mert éppen a földmivelésügyi kormány kebeléből indult vándoruttra a nagyobb magyar városokba, Lestyánszky Sándor miniszteri tanácsos és Gracsányi Gyula állategészségügyi felügyelő, hogy a kiviteli piacok létesítésének szükségességét hirdessék. A vándor ut befejeztével minden elcsendüli, és az egészben, talán, csak a fönnevezett két urnak lehetnek kedves visszaemlékezései városokban reájuk zudult ünnepetésekről.

Még jó, hogy e városok vagy más testületek, az akkori hangulatok behatása alatt, be nem ugrottak a kiviteli piacok megalkotásába, mert akkor ma rengeteg összegek, feküdnének gvümölesözetlenül, a földbe temetve. Ha Németországba nem tudjuk szállítani élő sertéseinket, akkor nincs is szükségünk ezen drága telepekre, és az arra költött pénz, ebben az országban, a hol a gazdák, még a legnélkülözhetlenebb dolgokra is nehezen tudják áldozni tőkéjüket — teljesen elveszett volna,

Azt kérhetné valaki, hogy ezen sertés kiviteli telepek létesítése talán előnyünkre szolgálna az Ausztriába irányuló sertés-kereskedelem lebonyolításánál?

Ez nagyon téves felfogás. Az osztráknak a paritás elvénél fogva, éppen úgy nincs joga, a mi sertéseink hizlalási helyét vagy

mikéntjét kijelölni, a mint a hogy nekünk nincs jogunk előírni hogy a carvin és dombraui szénbányákban miféle csákányokkal fejtsek ki a szenet, vagy hogy a rumburgi és brünni szövögyárakban plús fotelekben üljön a takács legény.

Van ugyan rendeleteink között egy különös csodabogar, a melyet külön fejezetben fogok tárgyalni, ez az osztrákokkal kötött alategészségügyi egyezményről szól. Ez az egyezmény beszél valamit, ilyen kiviteli piacok előnyéről, és biztosítja ezen piacok azon kétes jogát, hogy aggálytalanul és korlátlanul lehet szállítani sertéseket, bármely osztrák területre, minden külön engedély kikérése nélkül. No hát köszönöm ezt a curiosus engedményt, mikor ugy a paritás elvénél, mint ezen egyezményben letett jogunknál fogva bárholonnan és bármely községből szállithatunk sertéseket, mig az veszmentesnek van feltüntetve; és ezen jogunkat azonnal elvesztjük, mihelyt egy osztrák állatorvos, egy régen átragályozott, de különben egészséges sertésen, a sertésvesznek visszamaradt nyomait föltalálja és ekkor a szállítás szabadságát, ezen kiviteli piaccokról, ugy megkötik akár csak egy felvidéki kis tót faluról lenne szó; tehát ebben az esetben olyan bánásmódban részesül a kiviteli piac, mint más község. Ezen állítasomat documentálhatom, azon vakmerő szemtelenséggel határos heccekkel, a melyeket a bécsi urak mar több ízben megengedtek maguknak, hogy a jelenlegi két ilyen kiviteli piaccunkat Kőbanyát és Győrt, az előbb leirt alapon, kizártak a szabad forgalomból, mintha e két piaccnak minden sertése sertésveszben beteg lett volna. Ha már most, a mi Auszriába kirendelt ellenőrző képviselőtünk daczára, egy ottani állatorvos a sertés veszt vagy annak gyanuját, akár csak egy sertésen is, constatálja, akkor az osztrák belügyminiszter a kiviteli piac előnyével dicsekedő hizlaló telepet a szabad forgalomból kizárja és csak ugy kell folyamodni és esedezni ezen piaccokból származó sertések elszállithatásáért, mintha más ilyen kétes előnnyel ném bíró községben tartózkodó sertésekről lenne szó.

Az elmondottak után fölösleges még bővebben indokolnom, hogy ausztria kedvéért ilyen kiviteli piaccok építésébe nem kell fognunk. Meglevő piaccaink értéke és kiváltságos joga teljesen devalválódott, mert ha itten is előállhat annak a kényszerűsége, hogy folyamodnunk kell sertéseink elszállithatásáért, mint más ilyen jeleggel nem bíró községből, akkor határtalan könnyelműség lenne, azon képzelt kicsi előnyökért, a melyeket a kiviteli piaccok nyújthatnának, százezreket a földbe temetni. Azon horribilis összegek, melyeket a kiviteli piaccok építése által a földbe temetnénk, azok onnan, soha többé ki nem hajtának, előnyünk belőle nincsen, luxusból pedig nem pazarolhatunk, lévén a disznónak azon ordinaré tulajdonsága, hogy ugyanugy meghizik a debreczeni primíiv akolban, mint a kiviteli piac csatornázott, czementezett, és elegáns fürdővel ellátott otthonában. Igaz,

hogy Kőbányán kap a gazda vagy kereskedő előleget is sertéseire, de ilyen alapon egyesülhet bárhol, bármely községben egy érdekszövetség és csinál maianak olyan olcsó hizláló telepet, a milyent akar és nem kell alkalmazkodnia a kiviteli piacok tulhajtott kelleihez.

Ezen közleményem nem akar a jelenlegi két sertés kiviteli piac jelentőségének a kisebbitésére irányulni, sőt elismerem őket, mint sertéskereskedelmünk lebonyolításának elsőrangú színtereit, csak mint előnyökkel bíró kiviteli piacok, nem fontosak többé és jelen viszonyaink között ilyeneknek az alapítását czélszerűtlennek tartom; főlősleges és meggondolatlan volt, azok létesítésére irányult tendenciósus vigéczkedés.

A mult napokban a „Mészárosok és Hentesek” lapja, a mely a földművelésügyi miniszterium egyik szakosztályának a szócsöve, hírül hozta, hogy Sopronban ilyen kiviteli piacot építettek.

A soproniaknak közelebbi célját ezzel a piacczal nem tudom és nem ösmerem, de hogy ha drága volt ennek fölépítése és a kiviteli piacok előnyeinek a mámorából kijózanódnak, elég alkalmuk lesz és volt már megbánni könnyelmű vállalkozásukat, a melybe bizonyára felsőbb unszolásra ugrottak be.

Ezekután visszatérek tárgyamhoz, ami académiái értékű sertés-kiviteli piacainkhoz. A jövő kilátás eshetősége sem indokolja a kiviteli piacok berendezését. Ha Ausztriával meglesz a vám közösség továbbra is, akkor legelső feladatunk és jogunk a két állam között az állat forgalmat teljesen szabaddá tenni. A multak büne az, hogy annyit engedünk Ausztriának jogtalan akaratának az érvényesítésére. Nem kellett volna belemenni semmiféle állategészségügyi egyezménybe, hanem jog és méltányosság szerint állatörvos rendőri szempontból tartoznak annyit elfogadni, a mennyit mi, a mi törvényeink szerint előírunk; vagyis a mi törvényeink értelmében elzart és általunk a forgalomból kizárt állatokat, ok is kizarhatnák a forgalomból és ennél, semmivel sem többet. Ha ezen méltányos kívánalomnak kölcsönösen megfelelnek, akkor a kiviteli piac fölősleges és ezen kívánalomnak azért is eleget tehetne Ausztria, mivel a mi állategészségügyi törvényünk (1888. évi VIII. t. cz.) az ő állategészségügyi törvényünk szelmevel azonos.

Jelenleg az az eset áll fönn, hogy Ausztriának az általunk lezart terület kevés, hanem egész önkényüleg kizárnak a forgalomból egészséges állatállományyal bíró vidékeket, hogy az általunk lezart területet tizszeresen megnagyobbítsák. Igaz, hogy a kötött állategészségügyi szerződés szerint nekünk is lenne jogunk ugyanigy eljarni Ausztriával szemben, csak hogy az nekik tut egal. Zárja ki a magyar földművelésügyi kormány tirolt, Krajnát, vagy bármelyik osztrak tartományt sertésforgalmával Magyarországból, azért minden tirolti béken fog aludni, mert nincs is neki nekünk eladni való serté-e. Ezen lezársi jogunkat egyáltalán nincs kivel szemben alkalmazni, mert az általuk hozzánk importált állatmenyiség számba nem vehető és azt a keveset, ha teljesen el is zárnánk előlünk, az nálunk aggályos értéktelenítést, vagy állatszaporulatot nem okozhat. Egyéb téren megretorsiókkal nem élhetünk, lévén teljes szabadságuk ipari termékeik értékesítésénél.

Minden legkisebb engedmény, amelyet mi állatforgalmaink lebonyolításánál Ausztriának tettünk, jogaink feladása volt, történt legyen az akár könnyelmű gavallériából, akár alázatos meghunyászkodásból. De álljunk meg egy pillanatra, (mielőtt bővebben tár-

gynám) ezen Ausztriával kötött állategészségügyi egyezményénél.

A magyar földművelésügyi kormány a következőképpen kötött egy szerződést Ausztriával. Nem tudom, hogy a kormányok között, vagy valószínűleg csak Ausztria magában megállapította-e a szerződési feltételeket és ezen feltételeket miniszteri rendeletben érvényesítették. Szóljanak ehhez a jogászok, ha érdemesnek tartják, már pedig méltó vele foglalkozni, hogy volt-e joga a földművelésügyi kormánynak a törvényhozó testület megkérdése nélkül, egy idegen kormánnyal, egy évekre szóló szerződést kötni?

Eltekintve attól, hogy ez a szerződés annyira rossz, hogy magában a földművelésügyi miniszterium állategészségügyi osztályában csodálkoznak e torzszülöttjük előképességén, nem tartom a földművelésügyi kormányt olyan souverén hatalomnak, hogy a nemzet közgazdasági érdekeinek oly érzékenyen érintő kérdéseit egy ukazban statuálja, a mely ukaz a mi fundamentalis törvényeinkből fakadt és jogaink csorbitására, szabadságunk szigorítására vezetett.

Ennek a kiegyezésnek a nyügeit már viseljük, de aggodalommal gondolhat minden érdekelt arra, hogy mi lesz, ha ezek a nagy eszek megfogják csinálni, a Németországgal kötendő szerződéseket? Ha nyakuokba szóták ezt az osztrákáal kötött kiegyezést, a mikor talán kevesebb tudással csak perfid brachiummal dolgoztak ellenük, milyent fognak elfogadtatni velünk, ha azt a német fogja elibünk tálnálni, ahol nagyobb tudást, nagyobb előrelátást és erettebb közgazdasági érzéket velünk.

A kiviteli piacok felállítása Ausztriával szemben fölősleges, hát most vessük fel a kérdést, hogy Németország kedvéért indokolt-e ezek felállítása? Jelenleg nem. — Tudja azt ma a jobb kanasz gyerek is, hogy Németországnak nem áll érdekeben nekünk nagyobb engedményeket tenni. Ipari termékekkel Ausztria lát el bennünket, hozzánk igen kevés érdek fűzi, hát miért legyen elnéző velünk szemben? Miért ne támogassa saját agráriusainak az érdekeit, ha ipari és kereskedelmi tekintetben nincs reánk mit adnia.

Mindaddig, míg mi a közös vámterület kétes aldásait fogjuk élvezni, addig nem is lesz Németországba sertés kivitelünk.

Ha mi függetlenül fogunk Németországgal, mint vámkü földdel szerződést kötni, egyszerre elfognak mulni Németország állategészségügyi aggályai és megfog nyilni határunk sertéseink előtt. — Jelenleg kifogásolt állategészségügyi viszonyaink feledésbe fognak menni, ha alkalmunk lesz ipari cikkeit, oly engedményekben részesíteni, hogy azok nálunk, az ausztriai hason cikkekkel versenyképesekké lesznek. De addig míg mi gondnokság alatt leszünk és a közös vámterület meglesz, Ausztria akarata fog érvényesülni és ez abban fog kifejezést nyerni, hogy Németország ipari termékeit oly magas vámoakkal fogja sújtani, hogy Németországot legnagyobb versenytársát, Magyarországból kiszorítja. Mig ez a rendszer fog uralkodni, addig nem is fogunk Németországba élő sertést szállítani, mert azt oda be nem engedik.

Ha pedig ezen időn belül vagyis a vámközösség tartama alatt oly kényserhelyzetbe jönnének a németek, hogy megfogyott sertésállományunknál fogva, lehetetlen lesz magukat sertéshussal ellátni és kénytelen lesz a német lunkerség mesterségéből engedni, akkor megnyitja sorompóját és nem fogja követelni, hogy az a sertés kiviteli piac telepéről származzék, hanem éppugy és olyan módokat mellett fogja megengedni az élő sertés szállítást, mint azt jelen

leg, minden veszmentes területről megengedi a szarvasmarhánál. Ez nagyon természetes is, mert ha föltétlen szüksége lesz arra a sertésre, akkor azt is akarja, hogy hozzanak és akkor nem fogja keresni vagy követelni, hogy az speczialis helyen lett föl hizlálva No de ezen kényszer helyzet be fog-e következni Németországban, az nagyon kétséges.

Elmondtam véleményemről a kiviteli piacokról és összegezve az elmondottakat, a következő megállapodásra jutunk.

A sertés-kiviteli piacok létesítése jelen viszonyaink között felesleges, azokból előnyünk nincsen és a jövőben sincs kilátásunk, hogy azokból előnyöket élvezhessünk.

Ha eljön az idő, hogy megszáporodott sertésállományunk elhelyezésére a külföld csakis ilyen piacokon ad engedélyezést, ráérünk mi akkor ilyeneket építeni és addig fölősleges, hogy diszesebb aklokba hizzanak sertéseink, mivel azok hivatoltságukat, a hizást, nem fogják a mi olcsó deszkákból összeállított aklaikban sem megtagadni, és nem szükséges a kiviteli piacok százezrekbe kerülő szállangjaiba, kevés és drága pénzünket beletemetni.

Utolsó szalmaszál.

Ma már nem titok, hogy mit rejt méhében a kiegyezés. Útött a sokat emlegetett 12-ik óra, lehullott az alarcz s mi a kiegyezés szövegét olvasva, elmondhatjuk: „Sejtettünk előre szep maszk.”

A kiegyezési javaslatok előtt azonban próbára teszi a korm ny az ország gyomrat. Eléje teszi a katonai javaslatokat, méltóztassék beleharapni. Előtekeknek nem rosz. Sőt vannak, akik dicsérik is, Vészi és egy Andrassy is, aki elég merész volt e sokszor emlegetett, a keserü verejtékkel, könnyel, verrel áztatott német vezényszót is méltóságos védelmébe venni. Ő, az Andrassyak ivadéka, a nagy Andrassy Gyulának fia s a fáma szerint a jövő miniszterelnöke. Meg kell döbbennünk ezen a jelenségen. A néppárt, ez a reactionárius párt, amelynek kebeléből került ki egy Lepsényi és egy Zelenyák, ma laudzát tör, a függetlenségiekkel egysorban küzd a magyar szóért, az önálló magyar hadseregért s mindazokert a nemes ideákert, melyek a katonai javaslatokkal ismételen s ki tudja hanyadszor gyalázatosan arczul vannak ütve. És egy szabadelvü gróf, a nemzet egyik legnagyobb fiának véreből való vér az ország színe előtt védelmébe veszi a katonai javaslatokat, a német vezényszót s a hadsereg fekete-sárga szellemét.

Apponyi, a volt nemzetipárt elnöke, a nemzetiesség harciosa a lángajku szónok csak annyiban vesz részt a vitában, hogy egy-két vermes ellenzéki képviselőt nyugalomra és csendre int. Egyébként hallgat s a nagy vezérrel együtt szövi almát a volt nemzetipárt is. Hja! mondják ok — a nagyhatalmi politika! Micsoda esekélység ahoz képest egy ezerévet élt nemzet létjoga? Hja, a Lloyd klub, onnan ugyan ki nem lépünk, ha egyszer betehetjük a lábunkat, holmi rongyos póttartalékosokert.

Az ellenzék pedig küzd, erejét felül haladva s olyan magas nivóra emelve a vitát, amelyet a bünvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló törvény ellen folytatott obstrukció óta nem hallottunk.

De ez a renitenkedés hiába való erőlködés, magyarán mondva turi szenteltviz. Nem a csillagokból olvassuk, hanem a képviselőház többségének az erélytelenségéből látjuk, hogy a katonai javaslatok keresztül

mennek könnyedén s a változás csak annyi lesz, hogy kapa es kaptafa helyett egy pár ezer marokkal több fog manichert ezután s mi duplán fizetünk holmi kereseti egyenes, pót és isten tudja miféle neveléssel adókat. És ez a mi egyetlen nemzeti koncesszióink, hogy a nagyhatalmi komédia bohóckodásait a saját zsebünkben, tehát magyar zsebből fizetjük. Lehet a hadsereg nyelve, zászlaja, érzelme idegen, de az adó magyar.

A katonai javaslatok után jön a költségvetési vita. Meg lesz szavazva a költségvetés is. Ki kételkedne ebben?

És azután a kiegyezés!

Szép idea, önálló vámterület Isten veled! Sokat almodoztunk rólad, de most felébredünk s ami álom volt az nem valóság.

Hiszen édes és nagyra törő álmok után a silány valóra éhredést megszoktuk. Ezt is lehetne nemzeti concessióvá avatni.

Hiszen rettenetesen naivnak kellett annak az embernek lenni aki komolyan hitt azokban az álmokban.

Hiszen puhítottak bennünket ahhoz a gondolathoz, hogy törjük bele a nyakunkat még tíz és azután még tíz, még száz évig és ki tudja meddig a közös ügyes járomba. Hiszen mihielyt legelőször megmozdult a nemzet, hogy a külön vámterület iránti jogait érvényre emelje, rögtön megszólalt egy „kis gazda“ aki három millió példányban megjelent röpirattal bebizonyította, hogy milyen rettenés lesz a sorsa a magyaroknak, ha egyszer a saját józan érzéke után talál elindulni. Utóbb kisült hogy a „kis gazda“ álnév alatt maga Bánffy Dezső báró akkori miniszterelnök irratott a kis gazdának maszlagot.

Azután jöttek az önálló vámterület mellett tartott népgyűlések a felbujtogatott szocialista sőpredék által botrányokká és rendőri brutalitásokká, erkölcsi vereséggé súlyosított „magas“ intrikák.

Majd jött a Lukács László genialis találmánya az ischli clausula.

Végre beütött csüstől a jog, törvény és igazság fényes korszaka. Usztunk virágoktól telített szóarádatban, ha ottunk hontként háromszor hazafias kijelentéseket miniszterelnökt ajkáról s végül megkaptuk az újévi ajándékot: a régi elszakadt kábatot, a régi kiegyezést itt-ott meg foldozva s itt-ott még jobban elszakítva. Nincs győztes és nincs legyőzött! — ez lön a nagyszerű jelszó s utánna felzughat a viszhang a karpátoktól le az Adriáig, hogy no most már boldog a magyar.

Biz igen, ezt is meg-szavazzuk. Bevetünk mi már ennél keserűbb labdacot is. Igen jól vagyunk acclimatizálva a közös-ügyek olyan elintézéséhez, ahol a mi motónk: „nesze kurta neked is lesz!“

De talán még is van egy utolsó reményünk, egy gyenge szalmaszál. Talán a segítségünkre jön a sors Ausztria alakjában. Odaát a sógornál ugyanis nagy baj van. Az alkotmányos élet fonala kezd szakadozni, ha pedig elszakad, úgy nemzetünk egyik sarkalatos fözjogi elve szerint nem köthet kiegyezést a nem alkotmányos Ausztriával.

Eddigélé az osztrák parlamentben csak pofozkodtak, utcai gyerkőcök módjára marakodtak, ankétra hívott czukorgyárosokat rugdaltak ki és obstrukciónális lepel alatt cseh anekdotákat és bibliai idézeteket mondtak el éjjel-nappal, de most már egyes frakciók komoly munkához készülnek, hogy a Magyarországgal megkötendő kiegyezést meghiusítsák. Aki ismeri a reichsráthi tárgyalásokat, annak lehet némi halvány sejtelve erről a „komoly munkáról.“ Ez a komoly buzgalom az osztrák parlamentáris

életnek, s így az alkotmányos életnek megfogja adni a kegyelem döfést. Ekkor pedig Magyarország, a maga kardinális közjogi törvényei szerint Ausztriával a kiegyezést meg nem kötheti.

Ez a mi reményünk utolsó szalmaszála, ha ugyan a furfangos Koerber ezt is ki nem huzza valamiképen a körmeink közül.

Mayer Emil.

Ismét nagy veszteség érte Debreczen város kereskedelmi világát. Egy érdekesben gazdag férfi, Mayer Emil kereskedelmi tanácsos, az „István gőzmalom társulat“ vezérigazgatója, az ipar és kereskedelmi kamara, a vidéki malom egyesület alelnöke, és helybeli több bank és pénztintézet igazgatósági és felügyelő bizottsági tagja hunyta le örökre a szemét. Fél századdal ezelőtt került Debreczenbe s annyira megszerette a várost és annak tősgyökeres polgárságát, hogy mindig sajnálta, hogy nem mondhatja azt szülővárosának. Pályáját mint kereskedelmi gyakornok kezdte meg Debreczenben, ahol is éles esze által és a gazdag kereskedelmi szakismeretekkel, nemkülönbben szorgalmával felkeltette maga iránt az érdekeltek figyelmét, úgy hogy rövid pár év alatt már mint könyvelőt alkalmazták.

Ezen a téren de még inkább mint ker. ügynök gazdagította tapasztalatait és élenkén érdeklődött különösen a hazai malom ipar iránt.

Nemsokára 1876-ban érte az a meg-tiszteltetés, hogy az István gőzmalom társulat igazgatójának választotta meg.

Itt már bőven nyílt alkalma, hogy az életben, különösen a malomipar terén szerzett tapasztalatait érvényesíthesse is.

És ezt meg is tette. Az „István“ gőzmalom társulat anyagi felvirágoztatásában oroszlánrésze van. A malom gyártmányainak nemcsak nálunk, de a külföldön is kedvelt és versenyképes piacot teremtett.

Egész élete példás munkásságban, tevékenységben telt el. Nemsokára városának, Debreczennek kereskedelmi és ipari életének volt egyik tevékeny és buzgó szerepvivője, hanem a város határán túl is ösmerték sokoldalú tudását és mindenkor juttattak neki helyet a kereskedelmet és ipart érintő országos mozgalmakban is.

Éveken keresztül alelnöke volt az országos malomegyesületnek, majd ennek megszűntével a vidéki malomiparosok országos egyesületének volt alelnöke, e minőségben is áldásos működést fejtett ki.

Lankadatlan szorgalmát és érdeklődését minden kulturális és humánus intézmény iránt legjobban jellemzi, csak a napokban tervezett és az István gőzmalom társulat igazgatósága elé terjesztett ama, a tisztviselők és munkások közegészségét és családi boldogságát előmozdítani szándékolt terve, hogy azoknak közvetlen a malom közelében telepet és gyermekeik részére óvodát akart létesíteni.

Ugy tudjuk, hogy ezen nemes terv megvalósításához hozzá is járult az igazgatóság, de fájdalom ezen humánus eszme gyümölcsében az alkohol már nem gyönyörködhetett.

A város társadalmi életében is jelentékeny szerep jutott neki osztály részül.

Több kulturális intézménynek alapítói közé tartozott, alelnöke volt a ker. iparkamarának, ker. csarnoknak, igazgatósági, felügyelő bizottsági tagja volt több pénztintézetnek is.

A politikában is részt vett. 1897-ben az általános képviselőválasztások alkalmával az I. kerületben jelölt is volt, de Thaly Kálmánnal szemben kisebbségben maradt.

Mint főnök szigorú, de igazságos és humánus bánásmódjával általános szeretetnek örvendett.

A kereskedelmi és ipar terén szerzett kiváló érdemeit legfelsőbb helyen is méltatták, amennyiben ő felsége a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Halála nem épen váratlanul, de azért mégis meglepően jött. Betegsége mintegy másfél év előtt kezdődött, de ágyban beteg alig volt. Folyton, késő esti órákig dolgozott az irodában. Tegnap is esti 7 óráig az irodában végezte teendőit, majd családjában körében a legkedélyesebben töltötte az időt és panaszt sem hallatott rosszul-létről.

Éjfél felé hirtelen fuldoklasi rohamok lepték meg, neje azonnal orvosért küldött. A közkórházból dr. Hutiray orvos, majd Ujfalussy József dr. siettek hozzá, de késő volt, csak a halált konstatalhatták, szívszélhűdés ölte meg.

Halála, mely nagyvesztés a debreczeni kereskedelemre és iparra, általános és igaz mély részvétet keltett az egész városban.

A halálozsról családja a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, a legjobb férj, a leggyöngédebb édes apa, nagyapa, szerető testvér, sógor és rokonnak Mayer Emil, a Ferencz József rend lovagjának, kereskedelmi tanácsosnak, a debreczeni ipar és kereskedelmi kamara és a vidéki malom egyesület alelnökének, az „István“ gőzmalom társulat vezérigazgatójának stb. folyó évi február hó 10-én éjjel, áldásteljes munkás életének 65-ik és boldog házasságának 30-ik évében rövid szenvedés után szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytat. Szeretett halottunk drága porrései f. évi február hó 11-én d. u. 1/24 órakor fognak az „István“ gőzmalom telepéről az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Szt.-Anna-utcai róm. kath. sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességre az elhunytak pályatársait, barátait és ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1903. február 10-én. Bánatos özvegye: Mayer Emilné sz. Heinrich Josefa. Gyermekei: Jenő, Olga—Böhm Ferenczné, Béla és Géza, Unokája: Lili. Testvére: Mayer Aranka férjével Némethy Lajossal s gyermekei: László, Adél férjével Mayer Jánossal és Gyula. Sógora: Heinrich Sándor nejjével Herrl Ilkával és Ilona, Gyula, gyermekeivel. — Béke lengjen porai felett.

Az „István“ malom igazgatósága is külön gyászjelentésben tudtja a veszteséget. Az igazgatóság gyászjelentése így szól:

Az „István“ gőzmalom társulat igazgatósága legmélyebb részvétellel tudatja, hogy 27 éven át fáradhatatlan ügybuzgó és nagy-

érdemű vezérigazgatója Mayer Emil ur a Ferencz József rend lovagja folyó hó 10-én éjjel elhunyt. Kedves halottunk földi maradványai 11-én d. u. fél 4 órakor a társulat telepén tartandó gyászima után a Szt. Anna-utczai róm. kath. sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Debreczün 1903. február 10-én. Az „István“ gőzmalom társulat igazgatósága.

Mi vagy hazám?

Mi vagy hazám, mi vagy e nagy világban?
Egy üzletrész az osztrákok bankjában.
Jól is fizet ez a része a banknak,
Mert mindenütt téged tesznek bünbáknak.

Mi vagy hazám? Egy telistelt kamara,
Töled él az osztrák minden számara.
A számara és a bölcsé egyaránt,
Mert a mire észreveszed jól „beránt.“

Mi vagy hazám? kincses bánya, mi ássuk,
De a kincsek még a színét se látjuk.
Más hatalom teszi arra a kezét,
S nincs egy holló mely kiásná a szemét.

Mi vagy hazám? Isten-verte egy ország,
Melynek mindig Bécs intézi a sorsát.
Mit mondjak még? Gyáva vagy, vagy idétlen
Hogy minek tűrsz ily sokat? Én nem értem.
Bóné István.

NAPI HIREK.

Felhívás és kérelem Debreczen multja érdekében.

Debreczen város külterületének alakulását és fejlődését korszakonként (XIV—XV. század, török hódoltság ideje és XVIII. század) terképileg is megrajzolni óhajtom. E czélból ismerni szeretném pontosan mindama falvak helyét, amelyek a török világban elpusztultak, Debreczen hatarterületét gyarapították. E falvak nagyrészenek nyomait az ekevas már egészen eltüntette, de ott neha felszínre kerülnek a templom romok törmelékei, togladarakok. Vagy másutt a szájhagyomány mutogatja még a régi telekhelyeket. Gurh. Zam és Zeleiner községek fekvésével természetesen tisztába vagyok. Ellenben nem tudom megjelölni a térképen a következő elpusztult falvak helyeit, a melyek részint ma is Debreczenhez tartoznak, részint a XVIII. század vége feléig több-kevesebb ideig Debreczen város zálogos pusztái valának. Bánk, Ebes, Fancsika, Haláp, Köteles, Macs, Monostor, Ohat, Pacz, Parlag és Szent György, továbbá Aba, Aradvány, Buzita, Nyír (vagy Kutya) Bagos és Tamási.

Hazafiai tisztelettel kérem tehát mindazokat, akik kegyelettel vannak eltelve multunk emlékei iránt s a kik e felsorolt helységeknek akár telekhelyeiről, akár templom romjainak fekvéséről megbízható közelebbi felvilágosítást, utbaigazítást adhatnak, sziveskedjenek azt vélem szóval, akár írásban közölni.

Egyidejűleg örömmel és köszönettel fngadnék értesítést a felől is, hogy élnek-e még a nép nyelvén, ha csak egy-egy dülő, halom, ér, vizállás nevében is eme régi községek és birtokok nevei:

Apa, Aszalas, Bodács, Csécs, Himes, Hollós, Karatelek, Keserü (egyház), Korpád, Mizsété, Péterdeákülese, Séter, Szent Iván, Szent János, Szapor, Tegye vagy Tege, Tusnak, Zomaj, melyek a Hortobágy mellékén, Nádudvar, Ladány, továbbá Szoboszló, Kaba, Szovát környékén fekhettek, ismét: Ároktelek, Bagota,

Báboczlíka, Bedehalma, Czégény, Csálanos, Csörsz pusztája (Bódogfalva határán), Fövényes, Hctven (egyháza) vagy Hethzen, Kajontelke, Kékesegeyháza, Medgyesegyháza, Mőregeyháza, Nagynádfenek, Poroszló és Poroszlóteleke, Papegeyháza, Sárkuta, Simonegyháza, Süldő, Szent Demeter, Tőzeg-egyháza Ujlak, Urkuta és földhalom. Ezek a Hunyadiak korában, mint Debreczen vidékén fekvő birtokok (possessiók) tűnnek fel. Végül elhetnek olyan öregek, a kik még ismerik a boldogfalvai régi templom dombját, amely állítólag az Atkos-földön emelkedik, a várud-utczaí temető megett. A felvilágosításokat a városi közlevéltárba sziveskedjenek czimezni.

Debreczen, 1903. febr. 10.

Zoltai Lajos.
segédlevéltárnok.

Megnyiták az óvodák.

A polgármester közhírré teszi; hogy a decemberben bezárt óvodák és menedékházak a járvány megszűnése miatt megnyitnak.

A Meszena-alapítvány sorsa.

A Meszena-alapítvány nagyobb összeget bocsátott a város és iparosság rendelkezésére. Egy ipartestületi és városi vegyes bizottság értekezletet tartott vasárnap, a mely arról tanácskozott, hogy minő czélra fordítsák az alapítvány kamatait. A többség tisztán ipari czelokra, Roncsik Lajos főszámvévő pedig az iparostanintézkola javára is óhajtott valamit fordítani. Az indítványok legközelebb a tanács, majd a közgyűlés elé kerülnek.

A „Debreczeni Székely Társaság“

választmánya 1903. február hó napján d. e. 11 órakor a „Jogász és Tisztviselői Kör“ helyiségében rendes gyűlést tart, a hová a választmány rendes t. tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Ludvigh Gyula nem mond le.

Az egyik fővárosi napilap azt a hirt közölte, hogy Ludvigh Gyula, az államvasutak elnökgazgatója nyugalomba vonul és hogy Schöbert Albert miniszteri tanácsos az államvasutak kereskedelmi főosztályának, igazgatója már beadta nyugdíjazása iránti kérvényt.

Előljárási tagjelölések az ipartestületnél.

Az ipartestület előljárási tagjai közül 12 rendes és ugyanennyi póttagnak lejárt a mandátuma. Az egyes szakosztályok teljes ülésükön most ejtik meg a tagjelöléseket. A kőművesek szakosztálya Stegmüller Árpád eddigi tag helyett Károlyi Sándor kőműves mestert, póttagnak Fésűs Lajos kőművesmester jelölte. Tegnap délután a kesesek, esztergályosok és könyvkötők szakosztálya tartott teljes ülést, melyen rendes tagul ismét Dávidházy Kalmánt, póttagnak Homoky József fésűsmestert jelölték. Az ácsok jelöltje a rendes tagságra ismét Bisothka Gábor, a póttagságra pedig Ifj. Pető György ácsmestert jelölték. — A szakosztályok ülésein Tóth Kálmán ipartestületi jegyző elnököl.

Báró Fejérváry Géza nyugalomban.

Mint már annyiszor, ismét felmerül egyes lapokban báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter lemondásának hira, még pedig most olyan alakban, hogy a honvédelmi miniszter a most napirenden levő véderőjavaslatok letárgyalása után távozik állásából, amibe végre a király is belenyugodott.

Utódjaul gróf Andrássy Gyula országgyűlési képviselő volt kiszemelve, akinek minapi beszéde már miniszteri programbeszéd számba ment volna. Ez a kinevezés azonban az utolsó események után kérdésessé vált. Erre az esetre a kormánykörök ismét katona-miniszterre — állítólag Jekelfalussy altábornagyra — gondoltak. Báró Fejérváryval együtt Gromon Dezső honvédelmi államtitkár is nyugalomba vonul, akinek utódjaul Nyiry Sándor ezredes emlegetik.

Emlékezés Péczeley Józsefről.

A kiskaludny társaság nagy közgyűlést most tartotta. A közgyűlést szokásos előadás követte az Isvárszállóban, hol a társaság tagjai és előkelő vendégei gyűltek össze. Az ünnepi felköszöntő a debreczeni kollegium hajdani kiváló és tudós tanáráról, néhai ifj. Péczeley Józsefről szólott és a felköszöntő a Gyulai serleggel kezében Hegedüs István mondotta, egyebek között kiemelve ifj. Péczeley Józsefről, hogy Péczeley gyöngéd lelkű költő volt, de korai sirba szállt; meghalt 1849-ben. Erős nemzeti lélek lüktetett verseiben, tanári működésében es egész életében. Vergiliuszt e öbberre tette Homerosznal azért, mert Vergiliuszt a nemzetalkotásról írta eposzát. A honalapító római lélek szölt a magyar lélekhez is. Nekünk is nemzetet kellett teremtenünk. E nagy mű tervezőjét Széchenyit ismeri el vezérül a mi Péczeleynek. Neki ajánlja magyar történetének második kötetét. Széchenyit követi gazdasági tanításában is. „Szorgalma, takarékosága meg is hozta gyümölcsét. Jólétre, sőt szép vagyona tett szert. De mesterét, Széchenyit követte „használni akart honának.“ Nagy alapítványokat tett több protestáns intézetnél; azt tett az Akadémianak: a történeti eszme kutatását és kifejezését történeti munkában és költői formában czélozza a Péczeley alapítvány. Ez volt az ő egyéniségének főjelleme. A Péczeleynek honszeretettől áthatott emléke áldassék mi közöttünk. (Élénk éljenzés.) — Beóthy Zsolt megjegyezte, hogy a debreczeni iskola ma is kegyelettel apolja régi tanárának emlékét, fölolvassa Péczeley életrajzirójának, a jelenleg Berlinben idéző Balkányi Kálmánnak táviratát: „A Péczeley magasztalására fölemelt Gyulai-serleggel tisztelettel közelíti a magáét.“

Jóváhagyott közgyűlési határozatok.

A belügyminiszter jóváhagyta a világi-tási vállalat 1903-ik évi költségvetését. Továbbá a Bika leégett istállójának felépítésére szükséges összeg kiutalását s a Degenfeld-teri ovoda földjének nyilvános árlejtés útján történt eladását. A leiratokat tegnap vette tudomásul a tanács.

Rákosi Viktor és a kis „Kont“.

A Kiskaludny társaság ünnepi áldomásán történt, hogy Sturm Albert humoros felköszöntőben emlékezett a társaság Párizsban élő jeles kültagjáról, a kis Kohn (Kont) Ignác tanárról, ki a párizsi egyetem tanzékeről a magyar nyelvet ösmerteti. E humoros felköszöntőre a magyar humor és tréfa mestere, Rákosi Viktor író, a nánási és kerületi hajduk szeretett országgyűlési képviselője reflektált, mondván, Sturm Albert a ki szentimentális fölköszöntőt mondott a kis Kohnról és megadni igyekezett minket azzal, hogy a kis Kont kivándorolt Magyarországból, mert kénytelen volt vele. Ugy tudjuk, hogy a kis Kont itt is talált kenyeret, de jobban ízlett neki a francia kenyér. (Ugy van!) Örülök, ugymond, hogy e francia kenyérre mi magyarok ma ettikai sóval szolgálhattunk neki. (Derűtség.) Különben vigasztalhatja Sturm urat az a körülmény,

hogy, ha a kis Kohn kivándorolt is, nagyon sokan jönnek be helyette. (Élénk derűtség.) Ezek után áttértek arra, hogy nagyon csodálom hogy Beöthy Zsolt, Berzeviczi Albert és Alexander Bernát t. tagtársaink oly nyugodtan ülnek itt ebéden és nem tudják, nem ége a Newyork-palota. (Derűtség.) Legutoljára, mikor szerencsénk volt hozzájuk, szerdán, tehát a választó-ülésen, én eltávoztam esti negyed hetkor, és ott hagytam őket nyugodtan tárgyalni az Akadémián. — Sejtettem, hogy baj lesz. (Derűtség.) Beöthy Zsolt ugyanis átadott nekem három csomag jellegű levélkét, hogy égessem el. Nem találtam az Akadémiában helyet, a hol elégessem. Nem volt kályha. Az Akadémiában légfűtés van, meg pedig tegyük hozzá, a mint a mai ülés bizonyítja, nagyon is rossz légfűtés. (Az már igaz! Derűtség.) Elmentem hát és megkérdeztem a portástól, hogy hol égessem el a jellegű levélkét. Azt mondja: A Beöthy Zsolt ur lakása ég! Méltóztassék odavinni! (Zajos derűtség.) Végül Négyessy Lászlót élteti, a ki a választáson abszolút többséget kapott, mégis megbukott. Reméli hogy jövőre bejut a társaság tagjai közzé. (Éljenzés.)

Kilencz tagu család nyomorban.

Egy kilencz tagból álló, a legnagyobb nyomorban sanyalódó család érdekében szólunk a könyörületes szívekhez, Batori Gábor napszámos hosszú idő óta beteg, felesége és 7 gyermeke, kik közül a legidősebb 12 éves hetek óta nagy nyomorban élnek a családfő keresetképtelensége folytán. Egyszerű kis földes szobában laknak az Eötvös utca 3 számú házban. A könyörületes szívek figyelmét hívjuk fel, segítsenek a szerencsétleneken. Adományokat kérjük vagy a családhoz, vagy pedig lapunk kiadóhivatalához küldeni, honnan eljuttatjuk a szerencsétlenekhez.

Hajsza egy katonaszökevény után.

Kohn Herman, a 3-ik honvéd gyalogezred 12-ik századának közvitéze e hónap 2-án megszökött Debreczenből. Az ezredparancsnokság távirati megkeresésére a mátai csendőrség bevezette a nyomozást Kösülyszegen, hol a szökevény katona szülei laknak. Azonkívül serenyen folyt a nyomozás Balmazújvároson, Nádudvaron és Hajduböszörményben is, hol Kohnak rokonai laknak. A kutatás azonban mindenütt eredménytelen. Az ezredparancsnokság most országosan körözteti a szökött katonát.

Banditák.

Vakmerő támadást intézett néhány gazlelkű szerb ember négy magyar diák ellen. Ujvidékről értesítenek bennünket a banditák felhárító merényletről. Szombaton történt. Szerb lakodalmások mentek vonaton Temerin felé. Ugyanekkor négy magyar diák utazott haza, hogy szünidőjüket szülőjökknél töltsék el. Arvay, Szvircsák János, Schütz Gyula és a zsabylai vasuti előjáró fia volt a négy diák. A fiuk a vonaton magyarul énekeltek és magyarul beszélgettek. Ez rendkívül felbosszantotta a lakodalmások szerbeket és durva szidalmakkal illették a magyar fiukat.

— Hogy mertek magyarul beszélni, kuttyák? — támadtak rá a szerbek a diákokra.

Majd bántalmazni kezdték a védtelen fiukat s mikor védekezni próbáltak, Arvayt meg Szvircsákot letaszították a vonatról. Ez Temerin közelében történt, a hol a két fiút súlyosan megsérülve találták a pályatesten. Schütz leugrott a vonatról és Temerinben elmondta a dolgot Novák rendőrnek, a ki a szerbeket le akarta tartóztatni. — Erre az egyik szerb, Jelfics Lata kést

rántott és ellene szegült a rendőrnek. Most már a csendőrök is közbeléptek s a lakodalmások népből öt embert letartóztattak s bekisérték őket Ujvidékre, ahol Molnár vizsgálóbíró kihallgatta őket. Jelfics az ügyész indítványára fogva tartották. Letartóztatják Bikity Jókát is, aki szinten résztvevő a gyalázatos garázdálkodásban. Hisszük, hogy a vakmerő gazembereket példás büntetéssel fogja sújtani a bíróság.

A lelenczház ügye.

Frank Ödön miniszteri tanácsos és közegészségügyi felügyelő Ibl műépítésszel együtt ma délelőtt a gyorsvonattal Debreczenbe érkezett. Érkezésük a lelenczház építésének ügyével van összefüggésben.

A „Csokonai Kör” ülése.

A „Csokonai-Kör” válaszmánya 1903 év febr. hó 12 napján csütörtökön d. u. 1/2 5 órakor a város háza kis tanácstermében ülést tart. Jelentés a Kazinczy-pályázatról. A Telegdy féle pálya kérdés kitűzése. Dr. Jászy Viktor tanár indítványa a szabad liczeum előadások tárgyában. Folyó ügyek.

Öngyilkossági kísérlet.

Bignió Sándor összeszóllalkozott testvérével és ekésredve hagyta el lakását. Betért a Mester-utcán levő Vincze-féle kocsmába, ahol a kért pálinkába zsiros szódát kevert és ivott belőle. A kínos fájdalom csakhamar jelentkezett és mielőtt az egész pohár tartalmát kiitta volna, eldobta a méreggel telt poharat. A már megivott mennyiség is elég volt azonban arra, hogy száját, gyomrát összeégesse. Kocsin szállították a kórházba. Veszély ugyan nincs, de pár hét kell, míg kiheveri súlyos sérüléseit.

Elhunyt gymnasiumi igazgató.

Súlyos vesztés érte a kisrészalási ev. ref. főgymnasiumot, 8 éven át volt igazgatója dr. Pallagi Gyula elhunytával, kiből a heves nagykunsági ev. ref. egyházmegye nem rég megválasztott világi aljegyzőjét veszté el. A gymnasiuma felvirágoztatása körül nagy érdemeket szerzett tetterős férfit elte delén, 36 éves korában, boldog házasságának második évében, rövid szenvedés után f. hó 8-án reggel ragadta el a kirelhetetlen végzet. Temetése hétfőn d. u. 1/2 2 órakor nagy részvét mellett folyt le. Ifju nején (Szilágyi Julia) s két picziny gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt kiváló képzettségű természetesen és mennyiségben tanár tagja volt több tudományos társaságnak s nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki. — Több kisebb fizikai értekezést adott ki s a bölcsészettel is előszeretettel foglalkozott. Szerkesztője volt pár év óta a „Kisújszállás és Vidéke” cz. társadalmi hetilapnak s városa társadalmi életében kiváló szerepet vitt. Legyen áldott a korán elköltözött jeles férfiú emléke!

Uj ügyvéd.

Kiss György dr., Kiss Albert lelkész jeles képzettségű fia, az ügyvédi vizsgát tegnap Budapesten letette. Az új ügyvéd szülővárosában, Debreczenben nyit ügyvédi irodát.

A „Karikás” érczlap

szerkesztősége és kiadóhivatala Szent Anna utca 2. szám alá (bolthelyiség) helyezte tett át.

Várospusztító meteor.

Néhány évvel ezelőtt Madrid városa fölött elpukkadt egy meteor s az explozió nagy pusztítást okozott. Ehhez hasonló

eset történt, mint a Petit Journal-nak jelentik Kaliforniából, Anderson városában. — Óriás tűzgolyó képében tűnt föl a meteor hajnali négy órakor s rettenetes dördüléssel robogott el a város fölött. A levegő nyomása bezuzott minden ajtót és ablakot, sőt a gyöngén épített házakat össze is döntötte. A lakosság nagyon megrémült s többen megőrültek.

Öngyilkos napidíjas.

Dévaról jelentik: A petrozsényi szolgabírói hivatal öreg napidíjasa, Benedikty Árpád öngyilkosságot követett el a minap. Egyedül lakott az ugynevezett livazényi kolóniában, egy kincstári házban. Február 6-án reggel hét órakor fölkel a kiszolgáló-fiu, zörgetett a bezárt ajtón, hogy befűtsön. Benedikty elutasította azzal, hogy jöjjön később. Félóra múlva a fiu ismét zörgetett, de az ajtót nem nyitotta ki Benedikty. — Néhány percig várt az ajtó előtt, a midőn belülről fegyverdörrenést hallott. Erre zajt ütött, a szomszédok összefutottak s az ablakon benézve látták, hogy Benedikty Árpád a szoba padlózatán fekszik halántékából patakzik a vér. Jelentést tettek a főszolgabírónál, a ki az ajtót fölnyitatta s konstataulta, hogy egy kis forgópisztolyal oltotta ki az életét Benedikty. Asztalán egy kis cédula volt, melyre azt írta, hogy a főszolgabíró juttassa a címzeteknek a fiókjában lévő iratokat.

Távirat.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 10.

A képviselőház mai ülésén folytatták a katonai javaslatok tárgyalását.

Első felszólaló gróf **Benyovszky** Sándor volt, ki a javaslatok ellen beszélt. Nagy érdeklődéssel várták a következő szónoknak, **Szentiványi** Árpádnak, a nemzeti párt volt tagjának beszédét. Szentiványi Mezössy felszólalására reflektált első sorban.

A nemzeti párt már megszűnt, de azért a katonai kívánságok teljesítését megis követeli. A szabadelvű párt értekezletén a honvédelmi miniszter megígérte a magyar tisztek áthelyezését. (Kiáltások: Terminust nem mondott!) Szentiványi felolvassa ezután Fejérvárynak a szabadelvűpártban mondott beszédét. Egyben kijelenti, ha az újabb ujonc javaslat előterjesztéséig, vagy a véderő revíziójáig kívánságaikat nem teljesítik, semmiféle javaslatot nem szavaz meg. Bár a maga nevében mondja csak ezt, de ösmeri az összetartó szeretetet a volt nemzeti párt tagjai között. (Mozgás a jobboldalon.) A nemzeti párt mégis elért valami eredményt. Mivel a javaslatokon mit sem lehet most változtatni... (Viharos ellentmondás a baloldalon.)

Sebess Dénes: Örökösen lekötik az országot!

Szentiványi: Mondtam csak egy évre!

Pichler Gyöző: Holnap Szentiványit fogja a király megszólítani!

Szentiványi: A javaslatot elfogodom. (Viharos Hoch! kiáltások a szél-sóbaloldalon.)

Szentiványi beszéde után szünet.

SZINHÁZ.

Műsor:

Kedden, „B“ bérlet. Kapitány kisaszszony. Nagy operette.
Szerdán, „C“ bérlet. Denise. Szinmű.
Csütörtökön, „A“ bérlet. (négyedszer) Loute. Bohózat.
Pénteken, „B“ bérlet. Agglegények. Vigjáték.
Szombaton, „C“ bérlet. San Toy. Daljáték.
Vasárnap délután Egy görbe nap. Bohózat. Este Felhő Klári. Nepszinmű.

A színházbizottság és a szintársulat.

(Kritika a szintársulatról.)

Debreczen város színház bizottsága tegnap délután Kovács József polgármester elnöklésével tartott ülésén a többi ügy le-
tárgyalása után bírálat alá vette az itt működő szintársulatot. Fejér Ferencz dr., Mark Endre és dr. Gulyás István bizottsági tagok a bizottság többségének helyeslése mellett igazságos, tárgyilagos és a legőszintebben nyílt bírálatot mondottak a társulatról, külön megnevezve névszerint is azokat, a kik ellen a közönségnek kifogása van és akik nem elégíthetik ki a jogos igényeket.

A bizottság erős személyi kritikáját nem akarjuk nyilvánosságra hozni. De mivel a debreczeni színház jövője, tehát a közönség, sőt az igazgató érdeke is megkívánja a teljes őszinteséget, minthogy a bizottságban elhangzott vélemények nagy részt egyeznek a mi véleményünkkel, szükségesnek tartjuk a következők elmondását:

Mi elejétől fogva pártatlan jóakarattal fogadtuk Makó Lajos működését, támogattuk őt nemcsak törekvéseiben és elhallgattunk talán sok hibát, mert méltányolnunk kellett azt, hogy későn kapta meg a színházat és biztunk abban, hogy jövőre az igazgató maga fog sietni a hiányokat pótolni.

Mivel azonban az igazgató kijelentéseiből arról győződünk meg, hogy az igazgató nagyrészt elfogult társulatával szemben, azzal a jóakarattal, mely minket mindenkor vezért és most is vezet, kötelességünk őt most mar, miután túlhaladtuk a színiévd felét, őszintén, leplezetlenül felvitágozítani a közönség igazi hangulatáról.

Makó Lajost mi nagyképzetségű, irodalmilag művelt, izléssel bíró szakembernek tartjuk, akit bizonyára törekvéseiben őszintén az a tudat is, hogy végre elérte vágyát és szülővárosában. Debreczenben szolgálhatja a művészet érdekeit. Eppen azért nem tudjuk tehát megérteni elfogultságát, mely őt abba a tévedésbe ejti, hogy a debreczeni közönség jövőre is elfogadja ezt a társulatot, melyet az idén csupán a fentjelzett oknál fogva nem kifogásolt.

Mi a leghatározottabban kimondjuk, hogy ez a társulat sem egész szervezetében, sem különösen egyes tagjaival nem elégíti ki a debreczeni közönség igényeit.

A személyzet nagy részének gyöngesége annál szembeötlőbb és kellemetlenebb, mert másrészt az igazgató művezetése kitűnő, a rendezés, a darabok kiállítása és az összjáték általában a legteljesebb elősmérésre méltó. Hogy a színház ily előnyök mellett mégis hidegen hagyja, sőt elkedvetleníti a közönséget, ennek oka egyes tagok gyöngesége és a társulatnak helytelen irányban történt hiányos szervezése.

A társulat legtehetségesebb tagjainál is feltűnő jelenség, hogy hangjuk és beszélő organumok gyenge, némelyiknél kellemetlen és művészi színezésre alkalmatlan. Ezért a legjobb vigjátéki és drámai előadások sem érnek el teljes hatást.

Az énekes daraboknál pedig ez a hiány még nagyobb és fokozódik azzal, hogy egy pár kivételével sem énekesei, sem komikusai a társulatnak nem megfelelőek.

Hogy részleteiben is a társulat mennyire nem elégítheti ki a közönséget, lássuk egyenként.

Első sorban is énekesnők nincsenek kellő számban. A szubrett játékaival, egyéniségével, öltözékeivel, ügyességével, szubrettnek elegendő hanganyaggal egyaránt kiváló. De már nagyobb énekes szerepekre nincsenek erők. Az igazgató bejelentette ugyan, hogy szerződötetett énekes primadonát, aki egyuttal népszinmű énekesnő is, de ezenkívül okvetlen kell még egy, de talán két énekesnő is, hogy nagyobb szabásu operettek élvezhetőek, kifogástalanok legyenek, mert Krémerné Hegyi Lili ezt a szerepkört semmiképp nem hivatott betölteni.

Operett komikának Havasi Szidi el nem fogadható. Krémer kitűnő színész, de első sorban jellem és burleszk komikus s bár méltán kedvelt, operett buffónak, kevés énektudása miatt nem elsőrendű.

Nagy Dezső, Szilágyi Aladar kisebb társulatnál érvényesülhetnek talán, de a debreczeni színpadon nem felelnek meg. Virágháru Lajos sem operettben, sem vigjátékban nem elégíti ki a legszerényebb igényeket sem.

Karacs Imre megszokott tenoristája Debreczennek, aki operetteken kívül operákban is derekasan, kifogástalanul megállja helyét. Mezey Andor énekes darabokban hangjával szintén érvényesül, de mar népszinmű énekesnek nem felel meg.

A társulat drámai része már jobb. Ott is találhatnánk ugyan kifogásokat, azonban azok elenyésznek azok mellett a feltűnő hiányok mellett, melyeket az énekes személyzetnél tapasztalunk és fentebb felsoroltunk. Az a kérdés most már, lehet-e a társulatnak jelenlegi szervezetével jövőre is próbálkozni a művészi és anyagi sikerek kockázatása nélkül. Batran felelhetjük: nem lehet!

Egyeseknek talán fájhat őszinteségünk, de mi Makó igazgató érdekeit összeegyeztetve a közönség és a színház igényeivel tartjuk kizárólag szemünk előtt, ezért kellett most már az igazságot nyíltan, leplezetlenül és őzietlenül feltárni. Olvasó közönségünk jól tudja, az igazgató is meggyőződhetett róla, hogy tollunkat pártoskodás, részrehajlás nem vezérli, mi ezuttal is a közönség általános hangulatának, véleményének adtuk kifejezést abban a reményben, hogy az igazgató a bizottságban elhangzott bírálatok és az ott hozott határozat után törekedni fog — hiszen még most sem késő — a társulat kiegészítő újjászervezésére.

Ha ezt megeselekszi, se a közönségnek, sem a színügyi bizottságnak sem pedig a sajtónak nem lesz oka a legcsekélyebb panaszra sem.

Loránt József.

Az erkölcstelen szindarabok ellen.

A színházbizottság tegnapi ülésén foglalkozott dr. Gulyás István ösmeret és üdvös indítványával, melynek lényege az, hogy a színházbizottság erősebben ellenőrizze a színház művészi nivóját, ne kerülhessenek színre olyan darabok, melyek a művészi izlés rovására mennek. A bizottság hosszas eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a darabok felett a polgármester dönt, ha az erkölcsiségbe ütközik, joga van betiltani.

A színházi ruhatár kibővítése.

A színházi bizottság Kovács József polgármester elnöklésével tegnap tartott ülésén foglalkozott a színházi ruhatár kibővítésének kérdésével. Tóth István építész, a bizottság tagja terveket is dolgozott ki eegéből, melyeket be is mutatott. A bizottság elhatározta, hogy két új ruhatárt épít a két új lépcsőháznak a földszinti folyosóra nyíló kiszögelésénél. Az építés 6000 koronába kerül.

A Klárka kutyája.

(És a sintér fő arancsnok.)

Még tavaly a kánikula végén a színház előtt egy magas suhancz legény felém irányítja lépteit és egész közelben megszólít:

— Jó napot tekintetes ur! Nem tesz engem ösmerni? Nem, mondok, nincsen szerencsém. (Valami tisztességes mesterlegénynek néztem)

— Pedig engem az egész város ösmer, ép úgy mint az urat, hisz én vagyok a sintér, ki a kutyáját is jól ösmeri.

— Hát innen van a kutyabarátság? Igaz, hogy van a kis lányomnak egy kedvencz kutyája, mely őt lépten-nyomon kíséri; egy asztalnál, egy ágynál találni őket. Csak egy hibája van a kis dögnek, hogy kőborló természetű, mint maga, daczára, hogy Fidi (fidelis) névre hallgat. De mit is tenne szegény, ha kis gazdája ott rekedt délig az iskolában. Elég ha oda és onnan vissza kíséri.

— Ösmerem jól a kis kutyát és a tekur iránti figyelméből kíméletesen is bánok vele. Ha látom csak úgy melléje suhintom a drótot, akár mindennap elfoghatnám a kedves jószágot, kérek egy kis elismerést.

Erre kivettem lajblí zsebemből egy pár hatost, oda nyújtottam és ellenkező irányban egymástól tavoztunk. Ugy tovább menve gondolkoztam egy kissé a sintérlegény udvariassága felől és feltettem közelebbi találkozásunkor koronával jutalmazom kutyabaráti jóindulatát.

Tegnap déltájtt éppen a törvényszéki palota előtt, a midőn feleségem, leányommal és még két nőrokonával, tollfosztási ügyben a szegények hazába igyekezett — persze ilyenkor Fidi is mint hű kíséző el nem maradhat — egyszerre hátulról mint Deusx machina, a sárga drót a kalapját érintve lecsapott és amint megfordult, illetőleg megfordultak, hát Fidi már a levegőben járta a hoppszot. Erre persze szivrázó jelenetek fejlődtek a nyílt téren.

A kis lányom a sáron keresztül a borzas sintért követte, jajveszékelt, nem sirt, a nevető görcs gunyos mosolya játszódtott ajka körül, a feleségem a közeli boltba rohant férfi négyes egítésért; az unoka nővére a szembe jövő orvostól kért egy forintot, hogy itt rögtön kiválthassa a kutyát. De miután ezt a sintér törvény nem engedi, mert a kutyabőrnek fokozatos takasága van, le kell számolni a nagyságával a fővállalkozónak, erre a negyedik hölgy elvette a hetestől a zsák tollat és a boltba czipelte, addig mig János a hetes a forinttal a gyűjtő kocsí után a kéthegyes stációra kiballagott. De meg itt az volt a főbaj, hogy a rendőr a közeli boltban, hóhéri alásában mezlazult ideg hurjait erősítgette. Az udvarias kereskedő a bajorvoslas rövidebb kedvéért telefonózni akart.

De hát az mind hasztalan volt, mert rőndnek muszáj lönni, még constabler nélkül is.

Ahogy a gyászkeret megérkezett, a tizenkét apró delikvensnek közül először Fidi lett kibocsátva. Itt a gyászkonduktor, a főfakturát vizsgálta a kutyát és a mint a forint a zsebébe volt csukorra egy pár csepp szíverősítőt öntött és nyújtott a holtra ijedt pacziensnek, és kimondotta a nagy rezignációval a pardont.

El lehet azt képzelni, mily türelmetlenül várta siró kis lányom a kedvencét és sirva panaszkolta el nekem, hogy a Fidit szemök láttára el vitte a sintér. Az a bizonyos nagy sintér legény persze csak engem ösmer, feleségemhez még nem volt szerencséje e szerencsétlen perczben és kínos helyzetében.

— Hát János, kérdem, hol van, holt volt és hol nem volt, hogy észre nem vette a sintér közeledését? János sem láthatta, mert orvul támadt mireánk. Most pedig kiűn van a sintér-főparancsnoknál.

Hát igen tisztelt főparancsnok ur!

Nem így verik a cigányt, sem a kutyát, tartsa meg a sintér szabályt, és humánusabb rendelettel bocsássa utra legényeit, mert a hóhér is a német hóhérből jó.

Nem lehet azt tovább tűrni, hogy az ártatlan jószágot, melyet otthon gonddal ápolnak, az ember lakásából, öleből kiragadják, mert az bizonyosan nem oly veszélyes, mint a kiehézett, szemeten tengődő komondorok. Mért pedig a legénynek volt annyi kimélete, hogy ölebe vitte a kutyát a vesztőhelyre, azért megkapja még a koronát.

Az állatvédő egyesület hol késik, mikor alakul meg? Jó volna, ha a sintérfőparancsnokság hívna össze a két hegyes palotánan egy anketet, hogy az a kutya baj ne érne oly sűrűn bennünket.

Igazán furcsa, hogy nálunk a kánikula a tél közepén: Februárban is eltart. Valjon nem kutyaadó rejlik a barbárság fokozásában?

Bizony kutya jár az adókeretben, hogy ugy kapják a barbárság tövét.

Gondy Károly.

Pénzügyigazgató és a dohánycsempész.

Torontal vármegye Szerb Keresztúr községében esett meg az alábbi pompás historia. A nagybecskerekéi pénzügyigazgató ezt a községet is meglátogatván a pénzügyöréseket vizsgáló körútjában, a nagyvendéglőben ebédelt, amikor egy parasztember belépett a terembe s óvatosan körülnevezve, titokzatosan odasug az idegen ur fülébe:

— Ugy-e, az ur utazó?

A pénzügyigazgató ráhagyta hogy az.

— Szokott-e, az ur dohányozni?

— faggatja tovább a rejtélyes paraszt.

— Igen

— Venne-e egy kis szüzdohányt — füzi tovább a szót az atyafi.

— Hogyne, akármennyit — mondja az igazgató.

Erre az atyafi kivész a suba alól egy pár kiló csempészett szüzdohányt. Felvillan a főfináncz szeme s kérdi, hogy van-e még több ebből a tilos portékából?

— Van, uram, ha tetszik, akár egy métermázsza.

Erre azt mondja az igazgató a dohánycsempésznek, hogy csak hozza el amennyi van, ő mind megveszi. El is ment a polgártárs s mire visszajött a pénzügyigazgató már az odarendelt pénzügyörökkel várta s természetesen lefűleltette a haláira ré-

mült embert. Másnap este aztán Nagybecskerek felé tovább akart utazni a főfináncz s az odarendelt fuvarossal igyekezett ki a messze fekvő vasuti állomáshoz. Utközben rászólt a kocsisra, igyekezék, nehogy lekészenek. A kocsis a sötétben hátrafordult s jól szeme közé néz az uri embernek, kinek hangja ismerősnek tetszett előtte. Ettől fogva aztán csigalassúsággal hajtotta a gébékét. Hiába bizgatgatta, nógatta, fenyegette a pénzügyigazgató a parasztot, hogy igyekezék, mert lekésnek s ő ezzel sokat mulaszt, a kocsis nagy nyugalommal rágta a pipaszárát s lassu lépésben eresztette a fáltosokat, úgy, hogy mire kiérték az állomáshoz, a vonat az orruk előtt robogott el. Mikor az igazgató érthető fölháborodásának adott kifejezést, a polgártárs pokoli gunymosolylyal fordult feléje, ki csak ekkor ismerte fel a kocsisban a tegnapi dohánycsempészt, kinek adáz boszuja miatt most lekésett a vonatról. Mi volt mit tenni mint hogy vissza kellett fordulni a faluba, de csak ekkor következett még a bosszóállás keserűbb része, mert a magyar kihozni ugyan kihozta a direktort, vissza azonban már semmi áron sem akarta vinni. Hiába iparkodott, hiába fenyegetőzött, a kocsis nem állott kötélnek, fölült a kocsisra elhajtott nagy kényesen, s így történt, hogy a pénzügyigazgató késő este bokáig érő sarban yalogolt a faluba.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erickmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Mennél tovább haladtunk, annál inkább fogyott a csapatunk; a szülőföldhöz közeledvén, majd az egyik, majd a másik maradt le. Utóvégre már Buchéval magunk maradtunk.

Ekkor következtek még a legszomorubb jelenetek. A németek és az oroszok tömegei, mint igazi urak lézkelődtek be Elzász-Lotharingiába. Tölgyfaleveles csákokban gyakorlatoztak Luneville, Blamont és Saarbúrgnál. . . Majd meghasadt a szívünk, hogy ilyen vadak elődtek honfitársaink nyakán. . . Ó, igaza volt Goulden apónak — a fegyverdícsőségnek drága az ára. . . Nem is kívánok egyebet az urtól, szabadítson meg minket tőle örökre.

Julius 16-án déli 11 órakor végre

Mittelbronnhoz értünk, mely szomszéd falu Pflalzburggal. . . Az ostromzár a fegyverszünet óta szünetelt. A sok kozák, népfelkelő, császári csakugy nyüzsgött a környékben. Az ágyuk még ugyan kivoltak szegezve az erősség ellenében, de már be-szüntették a tüzelést. A nyitott kapukon földmunkára igyekeztek az emberek.

Kellett is a kenyér a nép nyakán élő sok ezer idegennek,

Minden ajtóban, ablakban rongyos; tetves egyenruhás idegen katonák háméskodtak. Részegen, lustán pipáztattak és lenézőleg tekintettek a jövő menőkre. Éretők kellett dolgozni és végül még két milliárdot hajtottak be a becsületlen embereken, mielőtt odább húzódtak volna.

(Folyt. köv.)

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Cs és kir. 7-ik hadtesti hadbiztosság

691 - 1903 sz.

Gabona bevásárlási figyelmeztetés.

A cs. és kir. 7-ik hadtest hadbiztossága kereskedelmi szokvány szerint az alábbi cs. és kir. katonai élelmezési raktárok szükségletére a következő cikkeket raktárszerű minőségben vásárol be, u. m.:

Aradon 3.850 mmázsza zabot

Nagyváradon 360 „ rozstot és 830 „ zabot.

Beszállítási határidő: a vetelnek létrejötté után azonnal.

Az ajánlati tárgyalás 1903 február 27. d. e. 10 órakor a cs. és kir. 7. hadtest hadbiztosságánál Temesvárott tartatik meg.

Egyébiránt figyelmeztetnek az érdekeltek a gazdasági egyesületeknek és a keresk. és iparkamaráknak szétküldött gabona bevásárlási hirdetményre, továbbá a temesvári, aradi, sze edi és nagyvárad katonai élelmezési raktárnál és a hadbiztosságnál elfekvő Temesvárott 1903 évi február 7-én kelt és meg is vásárolható szokvány füzetre.

Kelt Temesvárott 1903. február 7. én.

A cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága.

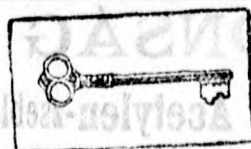
Schicht-szappan

Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

A meddig a készlet tart!

Mint különös

olcsóságokat

ajánlunk:

Jó mosó zephireket	mtr. 20 kr.
120 cm. nőidivat posztókat	56 "
Jó mosó barcheteket	22 "
Bluzra való bársonyokat	50 "
Pongis selymeket	65 "
120 cm. Cybelin kelméket	75—90 kr.
Egész új bluz selymeket	85—1 frtig
120 cm. Divat-szőveket	45 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy mai naptól kezdve

irodánkat

Sziv utca 12 sz. alá helyeztük át és kérjük, hogy ezentul esetleges telefon utján törtenő megrendeléseinket 259. sz. (Fuchs Ede szappangyárt) kérni sziveskedjék.

Raktáron tartunk: kitünő minőségű cser, bükk, tölgy és hántott fát.

Szives megrendeléseit kérve, vagyunk

Tisztelettel

Hütter és Kellner

utóda.

Látványosság

PÉCSETT.

A 35 év óta fennálló országos hírű

Bedő kávéház és secessió söröző

eladó, illetve bérbe vehető.

A díszes épület I. emeletén van a honvéd tisztí étkező és a kereskedelmi kaszinó.

Az üzlet forgalmáról s egyéb tudnivalókról szivesen nyújtanak felvilágosítást a tulajdonosok.

Czim: **Bedő Testvérek, Pécs.**

UJDONSÁG!!

Acetylen-zseblámpa

a zsebben kényelmesen hordozható, nagy vakító fénynyel, ég és sötét helyeket, lépcsőket, pinczékét stb. nap-pali világítással lát el. Praktikus, szolid és olcsó 1 drb.

ara a pénz előleges beküldése esetén 1.20 kor., franco utánvétellel 50 fillérrel drágább. 3 drb 3 kor., 6 drb 5 kor. Portó külön.

Kapható **Kann Ignác**nál, Wien, II., Linienbrungasse 17.

Miaz Optimus?

A legjobb sokszorosító készülék, melyen minden nyomtatványt, iratot, levelet, rajzot, hangjegyet, tervrajzot, stb. fekete színben mindenki önállóan és költég nélkül sokszorosíthat.

Kívánatra Optimust öt napi díjmentes használatra küldök, ha az meg nem felelés esetén portómentesen küldetik vissza. **Ára feljes felszereléssel 28 kor.**

Pongrácz G.

Fiókja

DEBRECZEN, főtér 30. szám alatt. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Papir kereskedés.

Irodai különlegességek.

„Smith Premie” írógépek képviselete. — Írógép kellékek u. m.: Carbon papir, festék, szalag, Steneyl papir stb. minden rendszerű géphez raktáron.

40—60 példány 10 perc alatt.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomás sárgapapíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánljatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását el akarja érni. — Kapható a osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-tárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Naager Vilmos Bécs,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

18 3

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatása gyógyszer a tudónek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgyörcsöt s a tagrágatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, füres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütések, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű apáca-védjegyre! Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronaért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annél jobb nem árt a szernek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitünő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Prograda bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.